

Жовтень, місяць кампанії за членством до Робітничого Запомогового Т-ва Масово вступайте в члени Р.З.Т. в місяці жовтні!

ВІДОЗВА ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ РЗТ ДО ТРУДЯЩИХ МАС КАНАДИ

В місяці жовтні Робітниче Запомогове Товариство переходить на 10-й рік свого існування, на 10-й рік своєї праці для добра робітничої класи. З цієї нагоди РЗТ влаштовує в жовтні велику всерайську кампанію за членством і закликає всіх робітників та робітниць вступати в його ряди.

Десятилітня діяльність РЗТ наочно показала всім трудящим Канади, що воно є чисто робітничою організацією, яка працює виключно для добра робітничої класи та що тому робітники та робітниця повинні масово ставати його членами. За 9 років свого існування РЗТ зробило велику роботу як на полі несення допомоги робітникам і робітницям, так і на полі мобілізації трудящих до боротьби проти капіталістичного визиску, вигодожування і гнету.

РЗТ виплатило своїм членам \$175,311.00 допомоги й \$24,455.92 помертвого!

Теперішній час — це час шаленого наступу капіталістів на життєвий рівень працюючих. Посилене зривання заробітної плати і викидання робітників та робітниць на брук, яке переводить зараз капіталісти в усіх фабриках, майнах і заводах Канади, дуже збільшили потребу й зубожіння робітничих мас, а разом з ними теж збільшили число захорунув і висоту смертності в них. Знову-ж запровадження все більшої й більшої спід-ап системи та усування засобів забезпечення дуже збільшили число нещасливих випадків при станках праці.

Підрахунок захорунув в рядах РЗТ показує, що на тяжкі недуги, які тривали довше як 2 тижні, то тільки в одному 1930 р. хорів кожний сімей член. А коли до того вчислито лекції захорунув, що тривали від кількох днів до 2-ох тижнів тоді в згаданому році хорів кожний п'ятий член нашої організації. Безперечно, що так же само речі мають і з тими тисячами робітників та робітниць, що не в лавах РЗТ. Але між положенням одних, а положенням других в часі захорунув є велика різниця. Бо члени РЗТ організова-

но допомагають собі, а неорганізованим робітникам і робітницям ніхто не допомагає. За один тільки 1930 рік і 6 місяців 1931 р. РЗТ виплатило своїм членам і членкням \$51,538.00 за помози та \$11,203.02 помертвого. А за 9 років своєї діяльності РЗТ виплатило своїм членам і членкням \$175,311.00 за помози та \$24,455.92 помертвого.

Головний Заряд РЗТ кожної доби отримує листи, в яких робітники й робітниця з різних місцевостей широкій Канади пишуть йому про те, як дуже багато РЗТ допомагає їм. Ось тов. Іван Сенік, майнер з Тімміс, Онт., якому капіталісти зруйнували в майні здоровля, пише:

"В 1929 р. мене віддалено від праці в золотих майнах в Тімміс, бо я діяв майнерські суході і не міг вже довше працювати та накопичувати хворобу для магнатів копальні золота. Від того часу я постійно хорю і беру запомогу від РЗТ. Я ніколи не думав, що РЗТ стане мені в такій великій пригоді, як це думає про це велике число робітників, що стоять поза рядами організації".

Також само переконуюче пише тов. Я. Марушка, робітник з Кобалт, Онт., якого капіталістичний визиск загнав до шпиталю:

"\$105.00 я отримав вчас моєї слабости з головної маси РЗТ. Я теж був здоровий, як інші. Не думав хорити. Та визиск в праці положив мене на шпитальське ліжко. Мене зчиста відвідують опікуни хорих. Як тепер в шпиталі бачу, яку поміч слабоору робітників подає Робітниче Запомогове Товариство".

Подібні листи Головний Заряд РЗТ отримує майже кожного дня. І характерним є, що майже кожний робітник і робітниця, які пишуть ці листи, підчеркують: ми думали, що не будемо хорити, ми не думали, що РЗТ стане нам у такій великій пригоді і т. д.

Ці замітки є не випадковими. Так думає кожний з нас, доки здоровий. І через такі думки багато робітників і робітниць не вступають до РЗТ, не дивлячись на це, що його двері завжди відкриті для них і що воно постійно закликає робітників та робітниць ставати його членами. Багато працюючих признають помилковість такого думання, але дуже часто аж по невчасі, себто тоді як захорунув.

Наче на пересторогу всім тим робітникам і робітницям, що через згадані думки й інші подібні причини тримаються здалека від РЗТ, тов. В. Бала-нецький з Лондон, Онт., пише в своїйому дописові до "УРВ" таке:

"Пішов на лісову роботу. Відтам я пошов у шпиталь. Захорів за нірки. Мене потримали один місяць в шпиталі й прогнали слабого. Я був у шпиталі в Іст Віндзор й мене відвідували зчиста товариші з Укр. Роб. Дому. Зараз я нахожусь в санаторії в Лондоні й дуже жаляю, що не став членом РЗТ ще тоді, коли був здоровий".

Вступає, товариші й товаришки, в ряди РЗТ, де робітники й робітниця організовано допомагають собі, щоби опісля вам не прийшлося жалувати, так як жаляє тов. В. Бала-нецький.

РЗТ опікується німецькими членами й сиротами своїх членів.

РЗТ не тільки допомагає своїм членам запомогою і помертвим, але й теж закупило для ферми й постаралося опікувати сиротинцев, де опікується нездатними до праці членами й сиротами своїх членів.

Жорстокий капіталістичний визиск руйнує здоровля робітників і робітниць та робить їх нездатними до праці. І ось таких робітників, коли вони є членами РЗТ, а не мають де подітися, наша організація бере до приюту й дає їм утримання.

Жорстокий капіталістичний визиск загнане трудящих батьків і матерей передчасно в могилу, а їх діти часто залишаються круглими сиротами. Таких сирот, коли вони є дитини членів РЗТ, наша організація бере до сиротинця й опікується ними.

Таку то корисну працю веде РЗТ для трудящих Канади. Тому кожний робітник і кожна робітниця, що мають змогу, повинні вступити в ряди РЗТ і спільно з іншими робітниками допомагати собі.

РЗТ мобілізує працюючих до боротьби за краще життя.

Ведучи запомогою акцію і опікуючись нездатними до праці робітниками й сиротами, РЗТ одночасно скрізь і всюди говорить трудящим, що ця його діяльність дає тільки частинне забезпечення на випадок слабости або каліцтва.

Адже ніякі запомогові товариства не можуть забезпечити працюючих від руйнування здоровля в капіталістичних фабриках, майнах і заводах. Ніякі запомогові товариства не можуть забезпечити робітників від голодової смерті і руйнування здоровля нуждою, голодом, холодом і безробіттям, які важко дають зараз робітничу класу Канади в наслідок руйнівної капіталістичної господарки. Ніякі запомогові організації не можуть забезпечити працюючих від страждань нової імперіялістичної війни, не можуть дати опіки всім калікам і сиротам, яких кожен день робить капіталістичний лад. Ніякі запомогові товариства не можуть загоїти цих глибоких ран, які кожного дня завдає і поглиблює капіталізм в тілі робітничої класи. Від цієї руйнівної роботи капіталістичної системи може забезпечити працюючих тільки організована боротьба проти капіталізму.

Тому то й РЗТ не обмежується запомоговою діяльністю, але й квалісно освіднює і мобілізує своє членство й широкі маси симпатиків до боротьби за соціальне забезпечення від безробіття коштом держави, за пенсію для старців, за належну охорону матерей і дітей, допомагає будувати революційні трейд-юні, підтримує революційну робітничо-фермерську пресу, бореться проти імперіялістичної війни і всіх інших форм капіталістичного визиску, вигодожування і руйни. Всею своєю діяльністю РЗТ веде під проводом передового загону робітничої класи — комуністичної партії.

Тисячі нових членів повинні з'явитися місце замордованого поліцією члена РЗТ.

В усіх класових боях, які точаться зараз в Канаді члени РЗТ беруть активну участь. Вони активні учасники бойових демонстрацій, активні страйкері, відважні борці на лікнет-лайн тощо.

На вулицях Естевану, де страйкері по героїськи життям і кров'ю жертвували в обороні свого страйку, в перших лавах боролися теж члени РЗТ і один з них, тов. Юлій Гришко вправ там від капіталі-

стичної кулі — наложив життя за робітничі інтереси.

Між ранішими та арештованими також є кількох членів РЗТ.

Місце розстріляного капіталістами тов. Юлія Гришка повинні заповнити в місяці жовтні тисячі нових членів і членкинь та цим шляхом зміцнити РЗТ до ще активнішої боротьби проти капіталістичного визиску, вигодожування і поневолення.

Вступає в жовтні масово в ряди РЗТ!

За головний Заряд РЗТ: І. Петрушка, голова. М. Ленартович, секр. О. Хоміцький, секр, скарбник.

В ПОЛЬЩІ АРЕШТУЮТЬ І СУДЯТЬ

В Бидгощі і Грудзьонду масові арештування, забрано багато комуністичної літератури й відозвоу до жовнів, щоб відмовляти послуху офіцерам.

У Варшаві переведено знову масові арештування серед робітників. Арештовано кількадесят робітників за комуністичну пропаганду.

У Львові засуджено Похмурого на рік тюрми, а Горбала на 8 місяців за приналежність до КПЗУ і поширювання комуністичних листочок.

В Лодзі за комуністичну діяльність засуджено інженера Шпіцера і Романа Йоньчика по 4 роки тюрми й Іосифа Гарвіша на 3 роки, Бекера на 15 місяців.

В Яворжі, коло Кракова відбулася розправа проти кількадесятих робітників за кроваву демонстрацію в травні, коли поліція вбила кількох робітників. Одного робітника засуджено на півтора року, одного на рік, а 8-ох від 4 до 9 місяців.

В Бересті над Бугом провадиться судова розправа проти 29 осіб за комуністичну діяльність на білоруських землях та за приналежність до компартії Білоруси.

В селах Хмельівка й Житані, на Волині, переведено арештування. Арештовано П. Мічука, О. Назарука, М. Назарука, Л. Обока й А. Білика за приналежність до КПЗУ.

На Володимирщині суд засудив за поширювання комуністичних листочок Ліпу Філаря на 8 літ тяжкої тюрми, Купермана на 3 роки, Р. Філаря на 2 роки.

У Влацлавську суд засудив за першоотравневу демонстрацію та за сутячку з поліцією робітників Шленка і Грудзьонського по 4 роки тюрми, а 22-ох робітників на кару від 1 до 3 років.

ШКІДНИКИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО СВОЄЇ РОБОТИ

Набране в цій статеві дрібним чорним шрифтом услужлива укр. соціял-фашистам польська цензура сконфіскувала у львівській газеті "Наша Земля".

З нагоди віденського з'їзду соціял-фашистів—видав секретаріат II-го Інтернаціоналу звідомлення з діяльності соціял-фашистських партій в поодиноких краях.

Там-то під рубрикою "Україна" пишеться: "Головна частина українського народу замешкує Рад. Союз і там українська соціял-демократія веде боротьбу за політичні і суспільні права (для буржуазії! — Ред.) в дуже важких умовах, як партія цікаво не легальна".

Таке написав секретаріат II. Інтернаціоналу на підставі відомлень українських меншовиків Феденка, Мазепи, що між іншими брали також участь у віденському з'їзді.

Пани Феденко, Мазепи і другі соціял-фашисти признаються тепер, що вони ведуть підпольну, шкідницьку роботу в Рад. Союзі. А недавно ще, коли рад. влада судила оших соціял-демократичних провідників за їх шкідницьку роботу, ті пани зчинили крик, що більшовики судять невинних людей. Тоді писали всі соціял-фашистські, а за ними й другі буржуазні газети, що цілий процес меншовицьких шкідників, де виказувалося їхню злочинну роботу в Рад. Союзі, та їхні зв'язки з закордонними осередками, що приготували збройну інтервенцію — що це все є злочинна видумка ДПУ.

Тепер українські меншовики самі потверджують це, що виказував міндорічний процес. Вони стверджують що ведуть боротьбу проти Рад. Союзу, проти влади українських робітників і селян.

Пани Мазепи й Феденки висказують на Рад. Союзі своїх агентів, щоб вести там підпольну, шкідницьку роботу, щоб нападат на поодиноких представників рад. влади: а опісля поодинокі провисти тієї шкідницької роботи ті-ж самі пани соціял-фашисти, пани радикали проголошують як бунт українських робітників і селян проти радянської влади.

В той спосіб думають вони приготувати ґрунт для збройної інтервенції західноєвропейських імперіялістів. До цього вони самі вже признаються. Та всі їхні надії розбиваються об тверду дійсність соціялістичної розбудови Радянського Союзу, де робітники і селяне самі почувуються квалітними.

ШКОЛА В ПОЛЬЩІ Й ПІД ПОЛЬЩЕЮ

Кілька інформацій про стан початкового шкільництва на укр. землях під Польщею.

Львівська газета "Пшегльонд Вспулчєсний", № 5, 12 липня ц.р. в числі, виданому після конфіскації, друкує статеву п. н. "українське шкільництво", в якій читаємо:

В шкільних округах — львівській, волинській і поліській — кількість початкових шкіл вноситься 6,956 (в цілій Польщі є 24,514 початкових шкіл—Прим. "Сили").

З тієї кількості початкових шкіл є:

1-класових	3,354
2-класових	1,652
7-класових	450

(Нормальним типом початкової школи є 7-класова школа. У трьох округах, замешканих українцями, є всього 459 сьомикласових шкіл. Таким чином, колисьальна більшість шкіл у цих округах є дуже низького типу — Примітка "Сили").

"Викладова мова — цитуємо за "Пшегльондом Вспулчєсним" — в цих школах польська.

З українською викладовою мовою маємо школи:

в 1914 р.	2,662
в 1922 р.	2,907

в 1923 р. 3,027
в 1925 р. 1,055
в 1926 р. 925
в 1927 р. 776
Сьогодні... щось 600

"На Поліссі немає ніодної української початкової школи. Волинь має 3 українські початкові школи.

В зв'язку з тим, українські діти дістають з правили навчання не своєю батьківською мовою, хоч це найпримітивніша вимога педагогі.

ЧОТИРИ ПЯТИХ БЕЗРОБІТНИХ БЕЗ ДОПОМОГИ.
Згідно з обчисленнями державного уряду посередництва праці в дні 5 вересня було в Польщі 251,547 зареєстрованих безробітних.

Допомогу одержувало тільки 54,773 осіб, тобто трохи більше, як одна п'ята зареєстрованих безробітних.

Польський державний бюджет вказав за місяць серпень 13 мільйонів 400 тисяч золотих недобору. За попередніх 4 місяці було вже недобору 122 мільйонів 200 тисяч, так що разом за 5 місяців дефіцит вносить 135 мільйонів 600 тисяч золотих.

ЮХИМ ЗОРЯ ЗАЛІЗНЕ ПАВУТИННЯ

(Продовження.)

— Ну й томо то під колінками, — ніби з переляку сік зубами Моторний.
— Ш-ш-ш, — застережливо зашипів Шпала. — Чого мотаєш язиком, мов собака хвостом?
Назустріч воєвничче гукав панцерник.
Здавалось, якийсь величезний передісторичний звір викидав когось на герць.

ПОЛОН.

Панцерник "Богдан Хмельницький" тиснею сунувся на увіз. У будці було як овець у кошарі; тиха хода заколисувала бандитів.
"Богдан Хмельницький" повинен був оглянути дівницю й де потрібно полагати колію. Бандити не домислялись полати наперед сигналів. Отже й не дивно, що незброєний панцерник міг півдати ім вога.
Біля регулятора заклак, машиніст Галайко. Він якнайбретальніше лаявсь! Причин було до біса: тиск пари — біля ат-

мосфер, вода — в нижньому водомірному кранті, а вугілля... Найкращий експерт не визнає би до якої марки воно належало. Це була якась вішк-гретта з антрациту, самопаду, скакуну й землі. А тому панцерник ледве волаві ноги.
Кочергар Бондар вже почиства на ходу паливно, але він, навіть за активною допомогою сифона, не зрушив стрілки манометра з п'яти атмосфер. На Бондаревому обличчі текли струмочки поту, вимальовуючи на шкірі густий візерунок.
Панцерник їхав тихим ходом вантажного паротяга, що тягне на увіз тяжкий, тисчотонний поїзд. Ось він минав місток.
Зупинився.
Шпала краечком ока визирнув з-під злежя.
"Мабуть, побачили, що роззібрано колію".
Бандити з молотками, кляччача, гайками та іншим приладдям з'явили з "Богдана Хмельницького".
Тим часом червоні обережно рушили до панцерника.

Моторний здобув будку. А Шпала йшов назустріч бандитам, що скупчилися на виспу.

Постріли. Лемент... Кровава каша...

Моторний двома пострілами забув на смерть Галайка.

А Бондар, ставши навколішки, заскитлив.

— Товариші, голуб'ята... Я не винний — мене, гадючі дуці, силою взяли.

— Чого так скулився? — гукнув Моторний. — Не бійсь: ми пролетарій не займаємо... А може до нас пристанеш?

— Ну да. З дорогою душею, — зрадів кочергар.

Звеселілий Шпала цільно оглянув "Богдана Хмельницького". Як швидко він приборав до рук панцерника. Тепер комісар напевне буде задоволений.

ПОВНИМ ХОДОМ.

Шпала вирішив був їхати панцерником на станцію до свого загону.
Несподівано з-за кривої запахав паротяг. Він тягнув за собою десятки вагонів. Навантажений бандитами ешелон поволі наближав до "Богдана Хмельницького".
Шпала замислився. З малим

тиском пари, із зашлагованою паливною й поганим вугіллям — годі й мріяти про втечу. А поїзд от-от вирине із схилю, — ремонтувати колію теж запізно...

Почуваючи небезпеку, червоноармієць поклав стати до бою з ворогами.

Триб великої токарки, зловивши необачного робітника, довго калічить, нівечить його. Отак і жадова боротися з шаленою відбіжною силою затягнула Шпала в свій обкружний рух.

Поїзд довгою гадюкою плазував на увіз.

Червоноармієць ж тим часом зносили з панцерника зброю.

Бандити, мабуть не бачили "Богдана Хмельницького", що стояв на схилі, за містком. А скоро й нагледіли — червоноармієць вже поховался у лісі.

На панцернику залишився Шпала. Він перемістив передвідою важеля назад, відкрив сифона й наготував паливно.

Поїзд довгою гадюкою плазував на увіз.
Шпала намішкують дивиня на ворожого могутнього паротяга, що з його волі незабаром буде цілковитим інвалідом; а в огах, як у світоборі-

двобичного опуклого шкла, зосереджувалась зневага до воно, рівні в віра в свої сили.

Коли до ворожого паротяга лишилося метрів з двісті, Шпала відкрив регулятора "на більшака", а сам кинувся опуюкою вниз. Він зробив кілька карколомних сальто-морталя, що їм позаздрив би найліший циркач, і колодою ліг на землю.

Пара напружила залізні м'язи "Богдана Хмельницького" й повним ходом гнала його до поїзду.

Напівсвідомий Петро чекав на смерть: бандити — бджолами з вуликів — повилітають із вагонів і відшлють його до "штабу Духоніна".

ЗУСТРІЧ КРИЦІ З ЗАЛІЗОМ.

Коли машиніст бачить перед себе зруйновану колію чи зіпсовану стрічку, — він швидко закриває регулятора, переводить важеля назад до себе, відкриває крант ля-Шательє й регулятора. І паротяг зупиняється. Здебільшого врятовано життя людське, або сотні тисяч вантаж.

Коли ж наймілівійший машиніст бачить перед себе панцерника, що блискавично до нього наближається, — він по-

лотніє, бентежиться, мимохить жахається в крищу кутого коня, що мчить на крилах пари й жаху.

Чи ж узив переляк Бляшаного-Ні. Він їхав навпроти червоних, задалегідь вписує в їх поразці. Але трохи згодом його сповила тривога: зупинився "Богдан Хмельницький"... бомба... постріли...

— Галайко, певне, кінчав більшаки, — кінець-кінцем вирішив він.

І раптом на паротяг рушив панцерник.

З швидкістю тридцяти кільометрів на годину до Бляшаного наближалася смерть. Проте він не рухався. Байдужість типоло паротяговика, що зустрічав не одну катастрофу, немов закувала його.

"Богдан Хмельницький" неспостерігаючи наблизився до "Щучки". Що є сили штовхнув її. Залізні коні, затремтівши, враз зупинились. Здавалось, тяжко зігнула земля. Полями, лісами, залізницею дзвінок загалагувала розбурхана залізна стійтунія. Розлігся такий нечуванний зряк та брязкіт, ніби сотні гармат вибухли вкупі з гуркотіем громом.

Паротяги поламались, пере-

платували і зліпились в якийсь дивовижний металевий мішанині.

Довго гули відшумішки вагонів, тремтючи та шарпаючись, мов у пропасниці.

"Щука", конуючи, вгрозала колішею в пісок. Тендер ліг боком. З-під нього повляскували геть усі тічки; одні дали сторчка, а на інші, мабуть, зрадівши, що звільнились від холодних обіймів вальниць виробляли дивовижні дрібушки.

Новийкий зелений панцерник був тяжко поранений. Відпружинки, бруси та інші частини геть чисто поламались; тендерів тічки повилітали.

На місці катастрофи лишилась обидва паротяги та п'ять сторчка, а на ній — автодрезина. А поїзд, увірвавшись, мчав із схилю назад, до Корчів. Наяканий й контужений бандити лише гукали та репетували, як під час наскоку на єврейське містечко.

Обережно, мов розвідник у лісі, вилазило сонце. Воно довго мацало дерева й траву й, заплутавшись дротинкою у залізних зламах, з несподіванки й переляку — аж пополотніло.

(Далі буде.)